

INCLUZIO
RHEDEN.

JAARRAPPORTAGE 2021

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

ALGEMENE ONTWIKKELINGEN EN KENGETALLEN

SAMENWERKINGSPARTNERS

GEMEENTE ALS SAMENWERKINGSPARTNER

DOELSTELLINGEN EN KPI'S

- ALGEMENE TEVREDENHEID
- BEKENDHEID SOCIALE BASIS
- FACILITEREN VAN ONTMOETING
- INWONERSINITIATIEVEN
- MANTELZORGONDERSTEUNING
- OPVOEDONDERSTEUNING
- HUISWERKBEGELEIDING
- JEUGDOVERLAST
- TRANSFORMATIE BASISBEGELEIDING
- VERGROTEN ZELFREDZAAMHEID
- TOELEIDING SOCIALE BASIS

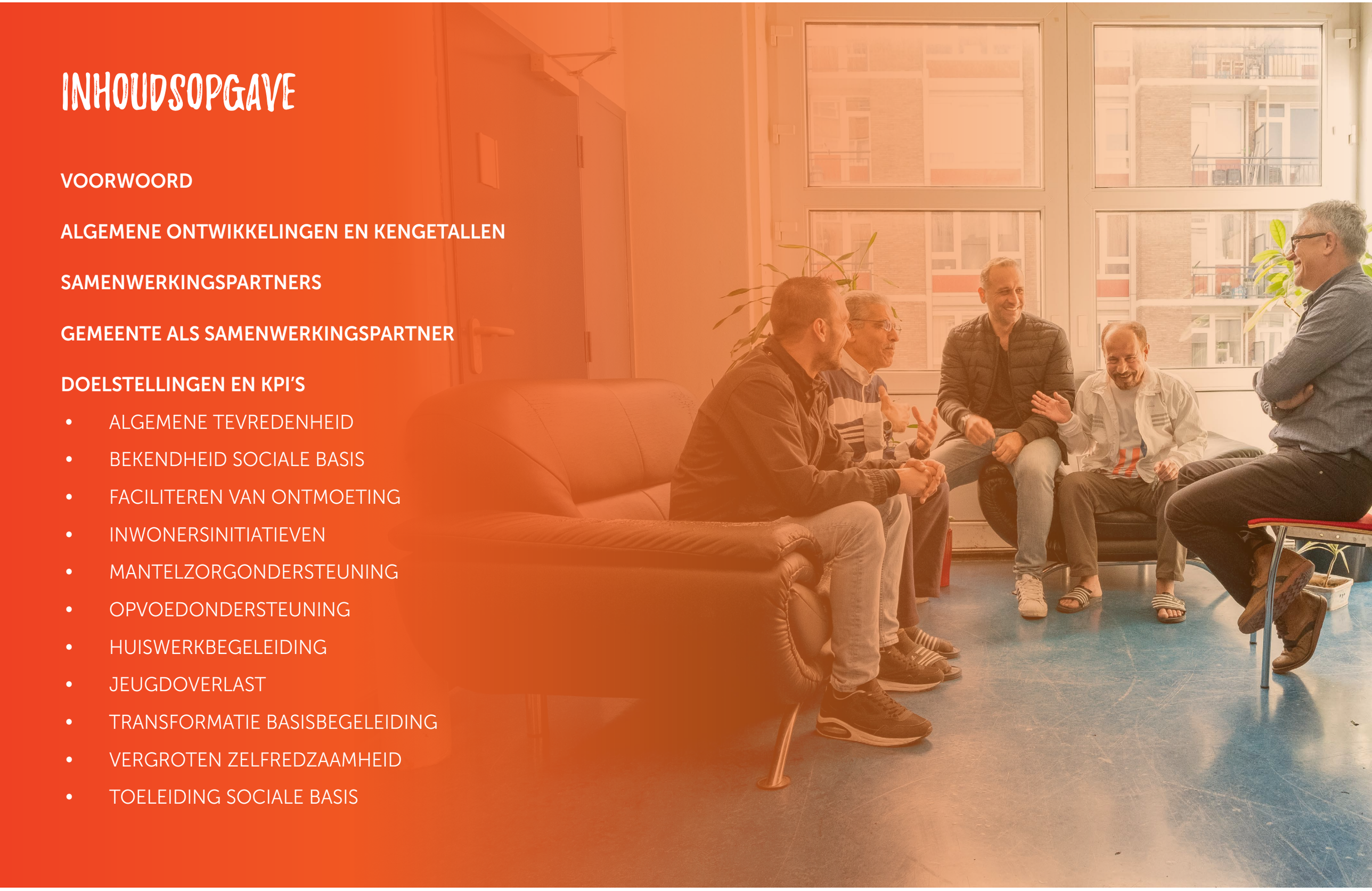

VOORWOORD

Voor u ligt de eerste jaarrapportage van Incluzio Rheden. Ons eerste jaar zit er op en wat een bewogen jaar is dit geweest! Bij aanvang van onze dienstverlening zaten we diep in een lockdown, wat het opzetten van groepsactiviteiten nagenoeg onmogelijk maakte. De basisbegeleiding die wij hebben overgenomen van de gemeente, moest noodgedwongen veel bij de inwoners thuis plaatsvinden hierdoor.

Gelukkig bracht de zomer verlichting en hebben we samen met inwoners en samenwerkingspartners mooie initiatieven kunnen opzetten, zowel voor jeugd als volwassenen. Verderop in deze jaarrapportage komen hier verschillende voorbeelden van voorbij.

Na de zomer heb ik het stokje van mijn voorganger Else Leih mogen overnemen. Ze heeft een organisatie achtergelaten om trots op te zijn: ruim 35 mensen die zich elke dag weer inzetten voor de inwoners van Rheden en Rozendaal. Het aantal inwoners wat geholpen is door ons, overstijgt inmiddels de 2.000, een prestatie van formaat en dat allemaal dankzij de gedrevenheid en onophoudelijke inzet van onze mensen.

In de tweede helft van het afgelopen jaar hebben we gewerkt aan initiatieven als langdurige financiële hulpverlening en het preventieakkoord (www.samensterkergezond.nl). In het preventieakkoord werken we samen met gemeente en andere partners aan de drie hoofdthema's: gezonde leefstijl, financiële gezondheid en tegengaan van eenzaamheid. Drie belangrijke onderwerpen, zeker nu de coronapandemie nog steeds het dagelijks leven domineert. In 2021 hebben wij samen met onze partners al trajecten ingezet zoals het project Vitesse Goals en Welzijn op Recept samen met Een Plus in Velp. Stuk voor stuk mooie voorbeelden waarop we in 2022 zullen voortborduren.

Ook voor het komende jaar zullen we vanuit het Rhedens model in samenwerking met de bestaande partijen in de sociale basis een prioriteitenagenda opstellen waar we in gezamenlijkheid aan werken. Denk hierbij aan de verdere doorontwikkeling van het collectieve aanbod voor inwoners, het doorontwikkelen van het eenzaamheidsnetwerk in Velp en het opzetten van een maatjesproject voor langdurige financiële hulpverlening.

Zo zorgen we er ook het komende jaar voor dat de inwoners van Rheden én Rozendaal de ondersteuning krijgen die nodig is, zodat iedereen kan meedoen, meetelt en van betekenis is.

Ruud Noteboom
Regiomanager Incluzio Rheden



LEESWIJZER

Na een toelichting op de algemene ontwikkelingen, kengetallen en samenwerkingspartners, zoomen we in op de kritieke prestatie indicatoren die we met de gemeente zijn overeengekomen.

Net als in de halfjaarrapportage illustreren wij onze werkwijze met verhalen van inwoners, vrijwilligers en medewerkers.

ALGEMENE ONTWIKKELINGEN EN KENGETALLEN



ALGEMENE ONTWIKKELINGEN EN KENGETALLEN

INSTROOM KLANTEN

In de eerste helft van 2021 is er vooral veel instroom van klanten geweest vanuit de geïndiceerde basisbegeleiding en vanuit Rijnstad voor (school)maatschappelijk werk. Daarnaast wisten inwoners ons vooral telefonisch goed te bereiken en via onze informatiepunten. Bij aanvang van de opdracht waren er 3 informatiepunten van Incluzio, dit aantal is inmiddels uitgegroeid tot in totaal 8 punten. In alle dorpen zijn wij dus breed vertegenwoordigd en goed en laagdrempelig bereikbaar voor inwoners. Daarnaast zijn onze schoolmaatschappelijk werkers inmiddels ook goed bekend op de scholen binnen de gemeente met als gevolg steeds meer aanloop van ouders en leerlingen.

KENGETALLEN HULPVRAGEN

Ruim 1.500 inwoners van de gemeente Rheden en Rozendaal hebben zich in het afgelopen jaar bij ons gemeld. In totaal behandelden onze medewerkers 2.060 unieke hulpvragen. Net als in het eerste halfjaar heeft de trend zich duidelijk doorgezet en weten de inwoners van Rheden en Rozendaal ons goed te vinden.

Afgesloten casussen

1.600

Unieke casussen

2.060

Unieke cliënten

1.525

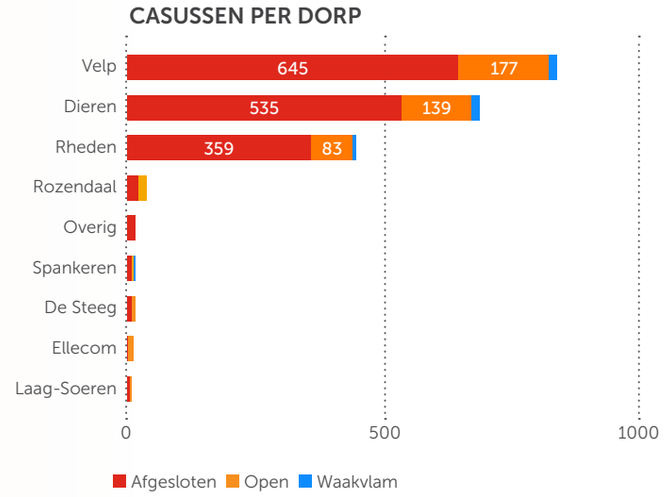



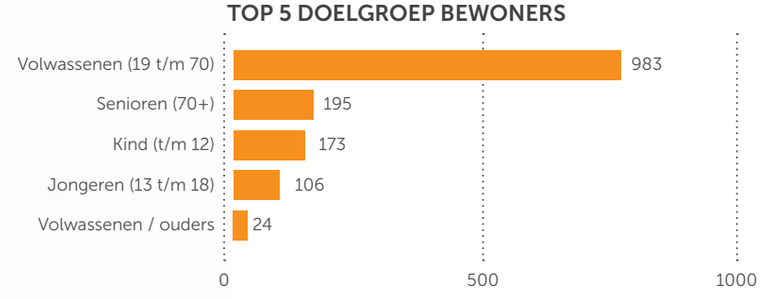

SOORTEN CONTACTEN

Wanneer we langer durende ondersteuning bieden, spreken we van werkstroomcasussen. We spreken van korte contacten als een klant een enkelvoudige vraag heeft die om kortdurende ondersteuning vraagt (maximaal 4 uur) of wanneer het gaat om informatie en advies. We hadden op 31 december 1.030 werkstroomcasussen en 1.030 korte contacten. Wanneer werkstroomcasussen worden afgesloten, blijft de klantcoach contactpersoon van de inwoner, deze kan altijd weer bij ons terecht. Reden van afsluiting kan zijn dat de hulpvraag beantwoord is en de inwoner het zelf weer kan, of dat een inwoner wordt doorverwezen naar de sociale basis of naar specialistische begeleiding. Soms spreken we met de inwoner af dat we de vinger aan de pols houden voor zogenaamde waakvlamcontacten, dit gaat om 11 unieke casussen. In vergelijking met de halfjaarrapportage is duidelijk te zien dat het percentage korte contacten stijgt, de verwachting is dat deze trend ook de komende tijd zal doorzetten. Dit sluit aan bij de inzet van de informatiepunten, steeds meer vragen kunnen hier beantwoord worden.

SOORTEN HULPVRAGEN

In vergelijking met de halfjaarrapportage is er ook een verandering te zien in de soorten hulpvragen. Waar in het eerste halfjaar de cliëntondersteuning de boventoon voerde, is dat nu financiële hulpverlening. Ook dit is een teken dat inwoners steeds beter de weg naar Incluzio weten te vinden met hun hulpvragen, aangezien de cliëntondersteuning met name wordt geboden aan mensen die voorheen geïndiceerde basisbegeleiding kregen.

Als derde veelvoorkomende hulpvraag werd geestelijke gezondheid geformuleerd. We zien nog steeds veel inwoners met langdurige stress, traumatische ervaringen en een aanhoudend gevoel overvraagd te worden. Dit alles heeft ook zijn weerslag op het gebied van opvoeding. Dit merken wij vooral binnen het schoolmaatschappelijk werk, die hier veel ondersteuning in biedt richting kinderen en ouders.

Zeker omdat financiële hulpverlening een groot deel van de hulpvragen betreft en vaak ook onderdeel is bij multi problematiek, hebben wij samen met partijen als Schuldhulpmaatje, Humanitas Formulierenhulp en Thuisadministratie en de gemeente een ketenoverleg in het leven geroepen. Enerzijds om wederzijds goed te weten welk aanbod er beschikbaar is, maar ook om te beoordelen of dit aanbod voldoende dekkend is. Een actie die hier voor het komende jaar uit voort is gekomen, is het opzetten van langdurige financiële hulpverlening voor mensen die niet zelfstandig de administratie op orde kunnen houden, maar nog geen (problematische) schulden hebben. Op deze wijze pakken we deze problemen preventief aan.



COLLECTIEVE ACTIVITEITEN

Onze aanpak in Rheden en Rozendaal is met name gericht op een zoveel mogelijk collectieve aanpak van hulpvragen. Op deze wijze zetten we in op samenredzaamheid en het vergroten van het eigen netwerk van de inwoners. Na de beperkingen in het eerste halfjaar, zijn in de tweede helft veel activiteiten gestart. Onze dorpscoaches zoeken hier zoveel mogelijk de samenwerking met bestaande initiatieven om dubbelingen te voorkomen.

Nieuw in deze aanpak is de samenwerking met de professionele zorgpartijen. Met ondersteuning van de lokale jeugdhulpaanbieders wordt in 2022 een inloop georganiseerd waar ouders terecht kunnen.

VERSTERKEN SOCIALE BASIS

De basis van de opdracht van Incluzio Rheden is het verbreden en versterken van de sociale basis. Een belangrijk onderdeel hiervan is de inzet van vrijwilligers. En er zijn héél veel vrijwilligers actief binnen de gemeente, alleen al bij Incluzio Rheden zijn er afgelopen jaar 33 vrijwilligers gestart. Echter, de coronaperiode heeft er ook voor gezorgd dat een groot deel stopt met zijn of haar vrijwillige inzet. Juist nu er zoveel mensen behoefte hebben aan verbinding en het vergroten van het eigen netwerk.
Nieuwe vrijwilligers worden op dit moment vooral via www.geldersehanden.nl/rheden geworven of via mond-tot-mond reclame. In de komende maanden gaan we acties opzetten om nog meer mensen te bereiken, bijvoorbeeld per brief samen met de gemeente, maar ook in de vorm van informatiestands op markten en andere initiatieven. Ook lanceren wij in de eerste helft van 2022 de Vrijwilligers Academie waar alle vrijwilligers van zowel Incluzio als de samenwerkingspartners terecht kunnen voor het opdoen van kennis, zowel digitaal als in georganiseerde bijeenkomsten. Op deze manier willen wij het vrijwilligerswerk nog aantrekkelijker maken.



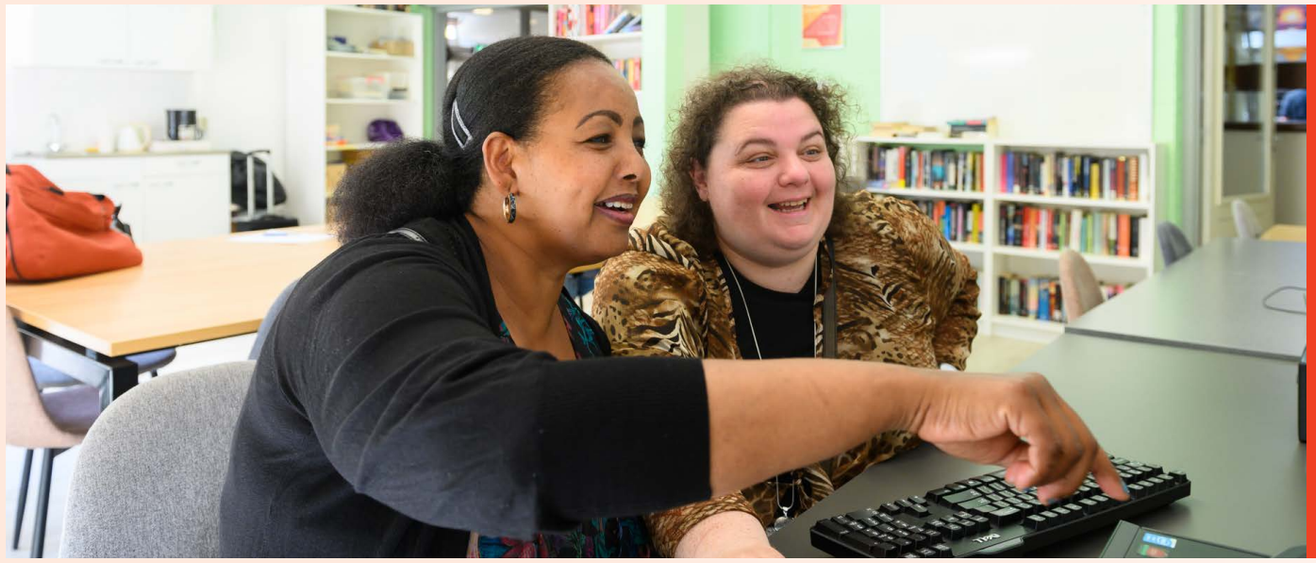

DIGITALE BEGELEIDING

Al vanaf het begin zijn er 104 e-learnings beschikbaar onder de noemer Gezonde Boel. Denk hierbij bijvoorbeeld aan autisme, somberheid in coronatijd, alcoholverslaving, slaapproblemen etc. Zo kunnen inwoners en hun netwerk zelf kennis opdoen over hun situatie, tips krijgen en oefeningen doen. En dat is het afgelopen jaar zeker gebeurd, er zijn in totaal 88 trajecten doorlopen door inwoners. Ook voor het komende jaar zal de inzet van Gezonde Boel worden voortgezet en zullen wij nog meer aandacht schenken aan de inzet van deze training in individuele en groepsbegeleiding.

ALGEMENE ONTWIKKELINGEN DIE VAN INVLOED ZIJN OP DE OPDRACHT

- Het voortduren van de coronapandemie zorgt ervoor dat steeds meer mensen behoefte hebben aan hulp in welke vorm dan ook. Zij weten Incluzio goed te vinden en daarom zien we het aantal casussen dan ook snel stijgen. De grootste vraag zien wij in dorpsteam Velp.
- Door huidige economische ontwikkelingen zoals de stijging van de energieprijzen en de oplopende inflatie merken we nog sterkere toename in de financiële hulpvragen. Denk hierbij aan onderwerpen als de energie armoede. Inwoners kunnen altijd terecht bij onze sociaal raadsvrouw. Samen met de gemeente trekken wij hierin op.
- Door de krapte op de arbeidsmarkt zien wij dat het steeds lastiger wordt geschikte kandidaten te vinden voor de uitvoering van ons werk. De laatste maanden hebben wij moeite om geschikte kandidaten voor vervanging en extra werkzaamheden te vinden.

KLACHTENOVERZICHT

Het laatste halfjaar zijn 4 klachten binnengekomen:

- 1 klacht van een inwoner die ontevreden was over de ondersteuning door Incluzio. Na een goed gesprek met de inwoner in kwestie en een aanpassing van de ondersteuning is deze klacht positief afgerond;
- 1 klacht van een inwoner die een PGB wilde in plaats van begeleiding vanuit Incluzio, dit is in samenspraak met de gemeente opgepakt en op verzoek van de inwoner is de begeleiding door Incluzio stopgezet. De inwoner was wel tevreden over de begeleiding, maar haalde hier onvoldoende uit;
- 1 klacht van een aanbieder specialistische begeleiding over de bejegening door een medewerker van Incluzio, intern is de medewerker hierop aangesproken;
- 1 klacht van een zorgaanbieder waarbij in het gesprek met de betreffende persoon bleek dat dit geen inhoudelijke klacht richting Incluzio betrof, maar een manier om de gemeente de specialistische ondersteuning niet stop te laten zetten.

Alle klachten zijn in behandeling genomen door onze projectleider Transformatie en afgehandeld. Waar nodig is onze werkwijze aangepast. Vanaf december heeft onze teamcoach de klachtafhandeling overgenomen.

ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN VOOR KOMEND JAAR:

- **Opzetten van langdurige financiële hulpverlenging met als uitgangspunt voorkomen van schulden.**
- **Voortzetting van programma's als Voor hetzelfde Geld in samenspraak met de bibliotheek Veluwezoom.**
- **Ondersteunen van (vrijwilligers)organisaties in Rheden en Rozendaal bij het werven van nieuwe vrijwilligers.**
- **Ondersteuning inzet vrijwilligers door lancering vrijwilligersacademie.**
- **Nog beter inzetten van de digitale begeleiding middels Gezonde Boel.**

SAMENWERKINGSPARTNERS



SAMENWERKINGSPARTNERS

Na de kennismaking met het grote aantal dorps- en buurthuizen, vrijwilligers- en maatschappelijke organisaties in het eerste halfjaar, heeft het tweede halfjaar vooral in het teken gestaan van het versterken van de samenwerking en het bouwen aan een goed fundament voor deze samenwerking in de komende jaren. Hieronder een greep uit de samenwerking in het laatste halfjaar:

- In Dieren is samen met onze dorpscoaches gestart met een gezamenlijk overleg tussen alle lokale dorpshuizen om zo het aanbod goed op elkaar af te stemmen en onderling te bepalen wie welke activiteiten kan opzetten.
- Het eenzaamheidsnetwerk Velp heeft zich in september tijdens de Week tegen Eenzaamheid gepresenteerd en er sluiten steeds meer partijen op aan. Als dit initiatief goed loopt, willen we onderzoeken of de aanpak kan worden ingezet in de andere dorpskernen.
- Samen met de gemeente en NIO heeft Incluzio in oktober het sociaal café georganiseerd. Centraal thema was ontmoeten, dit als positieve tegenhanger van eenzaamheid. Het sociaal café vond dit jaar plaats in de Week tegen de Eenzaamheid.
- Samen met de gemeente Rheden, gemeente Rozendaal, Humanitas en de Stichting Een Plus is in oktober tijdens het sociaal café het preventieakkoord gelanceerd. Onder de naam Samen Sterker Gezond kunnen inwoners(initiatieven) plannen indienen die aansluiten bij de drie hoofdthema's van dit akkoord.
- In september is ook de nieuwe site www.wegwijsinrhedenrozendaal.nl gelanceerd. Samen met het NIO heeft Incluzio een digitale sociale kaart opgezet waar inwoners terecht kunnen als ze willen weten waar ze zich kunnen melden met hulpvragen, maar waarop ook zoveel mogelijk grote én kleine activiteiten in de gemeente te vinden zijn.
- Vanuit het preventieakkoord is eind 2021 het programma Vitesse Goals gestart in samenwerking met drie verschillende scholen in Velp, Rheden en Dieren, Sportbedrijf Rheden en Incluzio Rheden. Doel is het promoten van een gezonde levensstijl onder kinderen. Het programma is door de lockdown in december iets vertraagd en wordt in 2022 afgerond.
- Samen met Een Plus in Velp is Incluzio Rheden gestart met Welzijn op Recept. Hiermee leggen wij de verbinding tussen zorg en welzijn. Klachten als vermoeidheid, pijn in de nek, maar ook stress, angst en somberheid hebben lang niet altijd een medische oorzaak. Vaak spelen onderliggende sociaal maatschappelijke problemen een rol. Via Welzijn op Recept kan de praktijkondersteuner van Een Plus makkelijk doorverwijzen naar een klantcoach van Incluzio en voorkomen wij gezamenlijk het medicaliseren van psychosociale klachten.
- Wij hebben ons aangesloten bij het platform OZO verbindzorg, op deze manier wordt het makkelijk om te schakelen met betrokken hulpverleners.
- Net als in 2021 zal ook in 2022 een nieuw project maatschappelijke diensttijd (MDT) starten. Incluzio neemt de inzet van het jongerenwerk in Rheden en Rozendaal voor haar rekening. Afgelopen jaar hebben wij ruim 90 jongeren weten te bereiken. Het komende MDT project zal 2 jaar lopen, waardoor wij nog meer impact kunnen maken.



COALITIE TEGEN EENZAAMHEID IN VELP



Het is inmiddels algemeen bekend: langdurige eenzaamheid leidt tot ernstige gezondheidsrisico's, zowel fysiek als mentaal. Hiervan doordrongen tuigde het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een aantal jaren geleden een programma op om eenzaamheid te voorkomen en te verminderen. Het zwaartepunt lag bij het oprichten van zogenoemde lokale coalities, waarin organisaties, instellingen en bedrijven de handen ineen slaan.

In 2021 startte er ook zo'n coalitie in de gemeente Rheden, op initiatief van Incluzio. Besloten werd om te starten met een pilot in Velp, die bij succes mogelijk een vervolg krijgt in Dieren en Rheden. 'Het idee is dat zo'n netwerk goed kan inspelen op de lokale situatie', zegt Victor de Kok, ontwikkelaar bij Incluzio en begeleider van het netwerk. 'Welke groepen hebben onze hulp het hardste nodig? Welke partijen kunnen iets betekenen bij het voorkomen en verminderen van eenzaamheid? Waar lopen zij tegen aan?'

Het netwerk vormt zich rondom de doelgroep 'ouderen'. Enerzijds omdat eenzaamheid onder deze groep veel voorkomt (56% van de 75-plussers voelt zich bijvoorbeeld eenzaam), anderzijds omdat in de gemeente Rheden relatief veel ouderen wonen. Dit betekent overigens niet dat andere doelgroepen helemaal buiten beeld zijn: veel acties en projecten die ontstaan binnen het netwerk zijn ook gericht op andere groepen inwoners.

DEELNEMERS VAN DE COALITIE

- Stichting Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp Reden/Rozendaal (MVT)
- Senioren Teams Ondersteunen Elkaar Rheden/Rozendaal (STOER)
- Ons Raadhuis
- Woonzorgnet
- Protestantse Gemeente Velp
- Cultuurbedrijf RIQQ
- Dorpscoach, klantcoach en ontwikkelaar van Incluzio
- ProPersona
- Humanitas
- ThuisCompany
- Burennetwerk Velp-Zuid
- Buurthuis De Poort
- Netwerk Informele Ondersteuning (NIO)
- Beleidsadviseur 'sociale opgave' gemeente Rheden
- Coördinator dorpshuizen gemeente Rheden
- En wie de komende tijd maar wil aansluiten!

'Tijdens de eerste bijeenkomsten hebben we vooral stilgestaan bij een gezamenlijke visie op het maatschappelijk probleem eenzaamheid', zegt De Kok. 'Uit deze gesprekken kwamen een aantal onderwerpen naar voren die belangrijk zijn voor de situatie in Velp. Daar zijn we vervolgens mee aan de slag zijn gegaan.'

'Mobiliteit' en 'de stap zetten naar aanbod' waren twee thema's die er boven uit sprongen. Verschillende partijen stelden vast dat veel ouderen vanwege fysieke of mentale beperkingen niet kunnen deelnemen aan activiteiten in dorps- en inloophuizen. Tegelijk is er een grote groep inwoners die een drempel ervaart omdat ze het spannend vinden ergens aan deel te nemen, of denken dat een activiteit niet bij hun past.

'Dit zijn taaie onderwerpen waarvoor geen snelle oplossing bestaat', zegt de Kok. 'Dat is het mooie aan zo'n netwerk: het biedt een platform om zorgvuldig met deze vraagstukken bezig te zijn.' Er zijn inmiddels verschillende acties in gang gezet. Zo gaat vrijwilligersorganisatie Humanitas vaker ingezet worden om inwoners bij te staan met hun stap naar bijvoorbeeld een inloophuis en is er een cursus in ontwikkeling voor gastheren en -vrouwen van dorps- en inloophuizen. Daarnaast is er een werkgroep bezig om alles in kaart te brengen rondom mobiliteit, zodat organisaties goed weten wat ze kunnen inzetten en om te bepalen of er dan nog wat mist.
Naast de op actie gerichte werkgroepen, is het netwerk ook een plek voor verschillende organisaties om zich met elkaar te verbinden. 'Die behoefte was er bij veel organisaties', zegt Irma Smeenk, die namens ontmoetings- en activiteitencentrum Ons Raadhuis deelneemt aan het netwerk. 'De coalitie biedt een mogelijkheid om samen te werken aan het totale aanbod. Dat betekent dat je goed moet nadenken wat jij als organisatie te bieden hebt, maar je leert ook wat andere organisaties goed kunnen. Dat maakt onderling doorverwijzen veel makkelijker.'

Tijdens de Week tegen Eenzaamheid in oktober deelden coalitieleden koffiebonnen uit van verschillende inloop- en dorpshuizen, om kennis te maken met inwoners en gelijk een gesprekje aan te knopen rond het thema eenzaamheid. Smeenk: 'Een ontzettend leuke manier om het gesprek aan te gaan met inwoners. Er zijn bij ons een aantal koffiebonnen ingeleverd en soms werden mensen ter plekke doorverwezen naar STOER of MVT, heel handig.'

Voor het komend jaar is de ambitie om de coalitie meer bekendheid te geven, zegt De Kok. 'Uiteindelijk moet het een plek worden waar iedere organisatie of inwoner die iets wil doen rondom eenzaamheid, terecht kan. Er zit ontzettend veel denk- en uitvoerende kracht. Als we dit slim inzetten, gaan we eenzaamheid echt verminderen in de gemeente.'



DE GEMEENTE ALS SAMENWERKINGSPARTNER



DE GEMEENTE ALS SAMENWERKINGSPARTNER

SAMENWERKING ALGEMEEN

Met het vertrek van Else Leih als programmaleider en de komst van Ruud Noteboom als regiomanager van Incluzio is het wekelijks overleg met de account-houder van de gemeente gehandhaafd. Dit overleg, waarin lopende zaken worden besproken, heeft zijn waarde bewezen: beide samenwerkingspartners kunnen elkaar goed op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

Het traject met de externe begeleiding is afgerond in de tweede helft van afgelopen jaar. Het samenwerkingsdocument bevat afspraken over de rolverdeling tussen gemeente en Incluzio en uitgangspunten die wij hanteren in de onderlinge samenwerking.

SAMENWERKING AFDELING BELEID

Vanuit de samenwerkingsafspraken is een halfjaarlijks overleg tussen de afdeling Beleid van de gemeente Rheden en gemeente Rozendaal voortgekomen. Dit overleg dient als medium om elkaar op de hoogte te houden van de ontwikkelingen binnen de gezamenlijke opgaven, maar hier worden ook de samenwerkingsafspraken en kritische prestatie indicatoren uit het contract minimaal jaarlijks besproken. Deze manier van samenwerken wordt als erg waardevol ervaren.

SAMENWERKING AFDELING TOEGANG

Bij aanvang van de opdracht van Incluzio Rheden zijn er afspraken gemaakt over het gezamenlijke toegangsproces en de route die een inwoner moet volgen. Uitgangspunt is altijd: we willen dat een inwoner weet waar hij moet zijn voor welke vragen, en dat deze maar 1 keer zijn verhaal hoeft te doen. Hiervoor hebben we een wekelijkse gezamenlijke triage Jeugd en apart een voor WMO waarbij de projectleider Transformatie van Incluzio aansluit. Voor deze beide deelgebieden binnen de opdracht zijn in 2021 aparte procesafspraken gemaakt. Waar voor WMO de toegang volledig is belegd bij Incluzio, zijn hier voor Jeugd nog verschillende routes. Het belangrijkste is dat een inwoner altijd wordt gehoord met zijn hulpvraag, maar om effectief en integraal te kunnen samenwerken tussen de sociale basis, gemeentelijke toegang en gespecialiseerde zorg is besloten om het toegangsproces Jeugd in het eerste kwartaal nogmaals te beoordelen en gezamenlijk tot nieuwe afspraken te komen.

BESTUURLIJK OVERLEG

Het bestuurlijk overleg vindt eens per kwartaal plaats op directie-wethouder niveau en dient ertoe elkaar aangesloten te houden over de ontwikkelingen binnen de gezamenlijke opgave en in breder perspectief de ontwikkelingen binnen het sociaal domein als geheel.

ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN VOOR KOMEND JAAR:

- **In overleg met de gemeente is besloten dat Incluzio in de eerste helft van 2022 werkbezoeken voor raadsleden van Rheden en Rozendaal organiseert.**
- **Halfjaarlijks overleg afdeling Beleid en kwartaaloverleg afdeling Toegang over ontwikkelingen en samenwerking**
- **Gezamenlijk doorontwikkelen van het toegangsproces Jeugd**

DOELSTELLINGEN EN KPI'S



ALGEMENE TEVREDENHEID

KPI Inwoners die bij ons bekend zijn waarderen de ondersteuning van Incluzio Rheden met een 7,5

In januari 2022 hebben wij inwoners die in het afgelopen jaar begeleiding vanuit Incluzio Rheden hebben gekregen, gevraagd wat zij van deze begeleiding vonden. Vanuit de KPI afspraken is de meetfrequentie eenmaal per jaar, maar tijdens de eerste meting blijkt dat dit niet handig is. Voor de toekomst gaan we daarom niet eens per jaar deze vraag stellen, maar is onze wens dit te doen bij afsluiting van een casus. De begeleiding zit dan nog vers in het geheugen en wij krijgen directe feedback die wij kunnen meenemen in de (verdere) ontwikkeling van onze dienstverlening. Daarnaast is de enquête nu anoniem uitgezet waardoor we op basis van de feedback die is ontvangen geen contact kunnen opnemen met de betreffende inwoners en we alleen op basis van aannames onze dienstverlening kunnen verbeteren.

Ondanks dat het cijfer niet voldoet aan de KPI, merken wij aan de reacties van inwoners dat zij in sommige gevallen nog steeds niet tevreden zijn over de manier waarop de overdracht van geïndiceerde basisbegeleiding naar Incluzio is georganiseerd of ontevreden zijn over de manier waarop de sociale basis is georganiseerd door de gemeente. Ook zijn er inwoners die simpelweg niet bij hun vorige hulpverlener weg wilden. Wij realiseren ons dat dit tijd nodig heeft, echter drukt dit wel de cijfers. Daarnaast is in het afgelopen jaar ook niet altijd alles goed gegaan aan onze zijde: we hebben feedback ontvangen op het gebied van bereikbaarheid, maar ook op het nakomen van afspraken. Dit zijn belangrijke zaken waar we hard mee bezig zijn. Gelukkig zien wij in de feedback ook veel positieve reacties en zijn mensen uitgesproken tevreden met de hulp die wij hebben kunnen bieden en geeft ruim 65% van de respondenten ons een 7 of hoger.
Wij staan achter onze dienstverlening en gaan ervan uit dat met de ingezette acties de weg omhoog is gevonden. Uiteraard met een nieuwe manier van meten hopen wij hier beter vinger aan de pols te houden en hierdoor direct te kunnen acteren op eventuele vragen en opmerkingen.

Verzonden digitale enquêtes	467
Respons (aantal)	107
Respons (%)	23%

KPI Samenwerkingspartners waarderen de samenwerking met Incluzio Rheden met een 7,5

Samen op weg in 2022, dat was het idee voor een bijeenkomst waarbij wij met alle partners, groot en klein, gezamenlijk een prioriteitenagenda per dorpskern wilden bepalen. Als Incluzio wilden wij in gesprek gaan met alle netwerkpartners in de dorpskernen waar wij actief zijn. Samen komen tot nieuwe ideeën, samen bepalen welke koers wij in partnerschap het komende jaar gaan varen!
Inmiddels weten wij allemaal dat een nieuwe lockdown roet in het eten heeft gegooid en dat deze bijeenkomst er nog niet is gekomen. Wat in het vat zit verzuurt niet, de bijeenkomst wordt alsnog gepland als de situatie het toelaat. Om toch tot een meting van deze KPI te komen hebben wij in februari 2022 in onze externe nieuwsbrief aan ons gehele netwerk een link naar een enquête opgenomen. Hierin hebben we niet alleen gevraagd naar de tevredenheid over de samenwerking met Incluzio, maar ook alvast naar de speerpunten voor het komende jaar. De resultaten van deze open vragen worden verwerkt en worden meegenomen in onze jaarplannen voor de verschillende dorpsteams.

Het gemiddelde cijfer ligt onder de doelstelling. Dit wordt onder meer veroorzaakt doordat wij ons gehele netwerk hebben uitgenodigd voor de enquête, ook de partijen die minder van doen met ons hebben en daardoor geen juiste beoordeling hebben kunnen geven. Daarnaast zijn er partijen die niet alleen ons hebben beoordeeld, maar ook onvrede hebben geuit over de manier waarop de sociale basis in de gemeente met ingang van 2021 is georganiseerd. Net als bij de klanttevredenheid zien wij hier ook in de open antwoorden dat het in het afgelopen jaar heeft geschort aan de bereikbaarheid

en de wisselingen in personeel zijn ook niet als positief ervaren. Wij gaan ervan uit dat met de genomen acties hier ook verbetering in komt.

Klanttevredenheid	6,6
Stakeholderstevredenheid	6,2

KPI

In 2021 vindt 50% van de organisaties voor kwetsbare inwoners die met Incluzio Rheden samenwerkt het netwerk vergroot.

VERSTERKEN NETWERK VAN ORGANISATIES

Eén van de drie pijlers van de opgave van Incluzio Rheden is het versterken van de sociale basis.
Om hier inzicht in te geven hebben wij in de meting die wij onder onze samenwerkingspartners hebben uitgevoerd hen ook gevraagd of zij deze versterking ook daadwerkelijk zien. Ondanks dat wij dit liever persoonlijk hadden willen bespreken met deze organisaties is dit nu een online enquête geworden. Hierin heeft 44% van de organisaties aangegeven dat zij ook daadwerkelijk zien dat hun netwerk is vergroot.



ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN VOOR KOMEND JAAR:

- **Tevredenheidsmetingen direct na afsluiting van een casus verzenden aan de inwoners;**
- **In samenspraak met de netwerkpartners komen tot een prioriteitenagenda per dorpskern aangevuld met vervolgbijeenkomsten om in gesprek te gaan met elkaar over (verdere) samenwerking.**

SAMEN STERKER GEZOND: HOE HET PREVENTIE AKKOORD NETWERKEN VERGROOT



Een jaar of tien geleden werkte diëtiste Linda Brouwer nog op een eilandje, zoals bijna iedereen in het zorg- en welzijnsdomein trouwens. Ze gaf voedingsadvies en besprak uiteraard welke uitdagingen daar allemaal bij komen kijken. Maar de samenwerking opzoeken met collega's uit andere domeinen, zodat er een multidisciplinaire werkwijze ontstond, gebeurde toen nog weinig.

Het inzicht dat verschillende hulpverleners hulp rondom een patiënt moeten afstemmen, kwam in de loop der jaren steeds centraler te staan. Eerst gebeurde dat binnen de sector zelf; verschillende zorgverleners betrokken elkaar steeds sterker bij zorgvragen. De laatste tijd wordt ook de brug geslagen naar andere domeinen en dan met name in de richting van het welzijnswerk.

'Als ik iemand in mijn spreekkamer heb die moeite heeft met het opvolgen van adviezen, is het belangrijk om daaraan te werken', zegt Brouwer. 'Dan zoek ik bijvoorbeeld de verbinding met een klantcoach van Incluzio. Denk aan iemand die zich eenzaam voelt en daarom graag vrijwilligerswerk wil doen. Als die behoefte wordt vervuld zit iemand misschien beter in zijn vel. Dan is het ook makkelijker om met voeding aan de slag te gaan.'

Precies zo'n beweging van domein overstijgend samenwerken, is wat het zogenoemde preventie-akkoord Samen Sterker Gezond Rheden Rozendaal wil versterken. De ondertekenaars hiervan, tientallen organisaties, instellingen, verenigingen en bedrijven, slaan de handen ineen om gezonde keuzes te bevorderen. Denk aan gezonder eten; voldoende bewegen; het nemen van voldoende rust; het creëren van overzichtelijke financiën; en het onderhouden van een sociaal netwerk. Zo wordt er preventief gewerkt aan leefstijl en gezondheidsproblemen: voorkomen is immers beter dan genezen.

In oktober 2021 werd het akkoord gepresenteerd tijdens de 'Week van de preventie' en Marieke van den Berg, ontwikkelaar bij Incluzio, maakt deel uit van het kernteam dat verantwoordelijk is voor de implementatie van opgenomen acties. 'Het mooie van het preventieakkoord is dat het de weg opent naar verrassende samenwerkingen.' Als voorbeeld noemt ze het Vitesse Goals-project, waarin drie Rhedense basisscholen samen met profvoetbalclub Vitesse werken aan een gezonde leefstijl. 'Voetballers worden ingezet als rolmodellen om het goede voorbeeld te geven aan de leerlingen. Hoe mooi is dat?'

Van den Berg gaf samen met gemeentelijk beleidsadviseur Gezondheid Koen Vosmeijer een workshop over het aanvragen van subsidies. Hiervoor komen projecten in aanmerking die bijdragen aan een gezondere leefstijl. Ook kunnen initiatiefnemers vragen om hulp bij het opstellen van uitvoeringsplannen of het vinden van cofinanciering.'Als zorgverleners zijn we het niet zo gewend om voor financiering verder te kijken dan de zorgverzekeraars', zegt diëtiste Brouwer, die een subsidieaanvraag voorbereidt. Dus zo'n budget vanuit het preventieakkoord is hartstikke mooi. Maar ook de hulp die wordt geboden bij het ontwikkelen van een plan. Daarin ben ik echt samen met Marieke opgetrokken.'

Brouwer heeft het idee om kookworkshops te ontwikkelen voor mensen die een gecombineerde leefstijl interventie (GLI) volgen. Hierbinnen wordt de hulp van een diëtist, een fysiotherapeut, een leefstijlcoach en een beweegcoach goed op elkaar afgestemd. 'Wat je wil, is dat mensen gedragsveranderingen vasthouden. Een diëtist is een half jaar betrokken, vaak volgt daarop een traject bij andere zorgverleners. Dan is het soms lastig om de aandacht bij gezonde voeding te houden. Met een kookworkshop kunnen we inwoners toch stimuleren om ermee bezig te blijven.'

Van den Berg bekijkt of er nog andere samenwerkingspartners aan het project verbonden kunnen worden. Gedacht wordt aan de Voedselbank, aangezien er onder GLI-deelnemers vaak ook problematiek speelt rondom inkomen. Van den Berg: 'We zouden recepten kunnen maken op basis van de voedsel-pakketten die worden uitgedeeld. We moeten nog onderzoeken of dit een haalbaar idee is. Maar het is wel een goed voorbeeld van hoe we ervoor proberen te zorgen dat subsidies vanuit het preventieakkoord breed impact kunnen maken.'

BEKENDHEID SOCIALE BASIS

KPI 10% meer inwoners kent de sociale basis en ervaart deze als laagdrempelig en toegankelijk

Een solide sociale basis zorgt ervoor dat mensen meedoen, zich goed voelen en omkijken naar anderen. Die bestaat uit drie onderling nauw verbonden pijlers: de inwoners zelf, hun netwerken, en de georganiseerde sociale basisvoorzieningen. Incluzio Rheden is hier vanuit de opdracht een cruciaal onderdeel van. Dit ecosysteem wordt ook wel het Rhedens model genoemd. De gezamenlijke opgave is om de hulp en zorg zoveel mogelijk in de nabijheid van de inwoner te organiseren en waar dit kan geen professionele ondersteuning in te zetten. Juist daarom is het ook van groot belang om onder de inwoners te meten of zij de algemeen toegankelijke voorzieningen makkelijk weten te vinden. De gemeente zal dit jaarlijks meten in de vorm van een onderzoek door Moventem, genaamd Rheden Spreekt. Bij het schrijven van deze rapportage zijn er echter nog geen onderzoeksresultaten bekend en is het niet mogelijk deze KPI te meten.



- Ondersteuning en begeleiding door familie en vrienden
- Vrijwillige ondersteuning in persoonlijke en buurtnetwerken
- Georganiseerde vrijwillige ondesteuning en begeleiding
- Gemeente
- Professionele ondesteuning en begeleiding



FACILITEREN VAN ONTMOETING

KPI In 2021 voeren we een nulmeting uit van het aantal deelnemers van ontmoetingsactiviteiten en open inlopen. Doel is een 15% stijging van het aantal deelnemers in de komende jaren.

Unieke activiteiten
71

Aantal bijeenkomsten
691

Aantal bezoekers (niet uniek)
6.686

Aantal bezoekers (niet uniek) per locatie

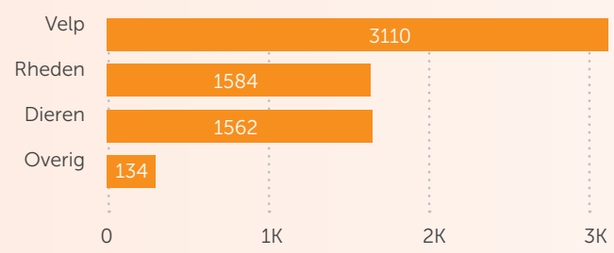

Top 10 Aantal bijeenkomsten per activiteit

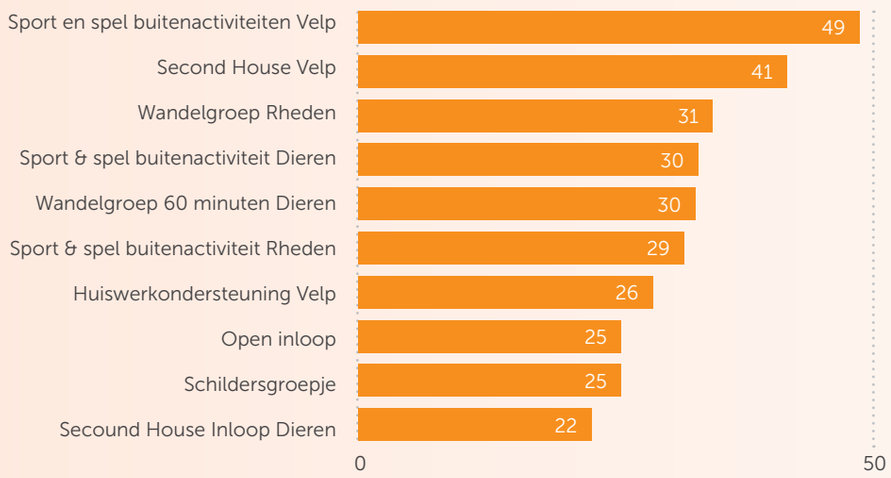

Het gaat bij deze KPI om de activiteiten die Incluzio uitvoert of organiseert, maar ook om de activiteiten die we uitvoeren in samenwerking met anderen. Zoals aangegeven bij 'algemene ontwikkelingen', hebben de coronamaatregelen een aanzienlijke invloed gehad op het organiseren van activiteiten. Vanaf juni zijn, na de versoepeling van de maatregelen, veel activiteiten opgezet en georganiseerd. Het aantal unieke activiteiten is bijna verdrievoudigd, evenals het aantal bijeenkomsten. Ook het aantal deelnemers is explosief gestegen van 1.881 in het eerste halfjaar naar 6.686 in heel 2021.



IN LIJN MET HET RHEDENS MODEL IS EN BLIJFT DE WERKWIJZE VANUIT DE DORPSTEAMS ALS VOLGT:

- Incluzio ziet kansen voor een nieuwe (groeps)activiteit, met name omdat er behoefte is bij de inwoners die we individueel begeleiden of die vragen hebben;
- Incluzio overlegt met bestaande (vrijwilligers)organisaties, met name de dorps- en buurthuizen, of zij het herkennen en of zij het met onze ondersteuning willen oppakken;
- Wanneer de organisaties het niet willen oppakken en de behoefte er wel is, pakt Incluzio het op. Soms betekent dat ook dat er een ruimte in een buurthuis wordt gehuurd, waarbij de activiteit door Incluzio wordt georganiseerd. En het kan ook dat daar vervolgens vrijwilligers voor geworven worden.

ACTIVITEITEN DIE WIJ IN 2021 VOOR VOLWASSENEN HEBBEN OPGEZET ZIJN BIJVOORBEELD:

- Naast de wandelgroepen van AVS in Velp, ook wandelgroepen in Rheden en Dieren;
- Groepen op verschillende thema's, zoals het NAH café in Dieren, het Mama café voor jonge moeders, het Auticafé. Waar mogelijk doen wij dit samen met de dorpshuizen of deelnemers zelf, zodat het ook echt een bijdrage levert aan de hulpvragen die er spelen;
- Kookgroep de Verbinding in Rheden en de multiculturele kookgroep in Velp;
- Creatieve groepen in Velp en Rheden.

Naast de geregistreerde activiteiten hebben we ook gedurende de tweede helft van 2021 de samenwerking met Alles voor Sport in buurthuis De Poort voortgezet. Hier is ook een groot aantal deelnemers te zien. Denk hierbij aan sport en spel voor jongeren, straatvoetbal voor verschillende leeftijdscategorieën, de kidsclub voor de jonge jeugd en de volwassenen wandelgroepen. Gemiddeld komen hier 90 deelnemers per week op af met uitzondering van de maanden november en december waar we te maken hebben gehad met een lockdown.





JONGERENWERK

Kijkend naar de activiteiten van ons jongerenwerk hebben we volop ingezet op het bereiken van de jeugd waarbij wij ruim 4.500 deelnemers hebben gehad, verdeeld over meer dan 300 bijeenkomsten. Hierbij moet je denken aan sport & spel, second house in de drie dorpskernen, meidenactiviteiten &JOY, Eet je fit! Kooklessen en natuurlijk de activiteiten vanuit het MDT project afgelopen zomer.

Unieke activiteiten
37

Aantal bijeenkomsten
331

Aantal bezoekers (niet uniek)
4.533





ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN VOOR KOMEND JAAR:

- Doorontwikkelen groepsactiviteiten, samen met dorps- en buurthuizen.
- Aanbod op veel voorkomende vragen op basis van een analyse naar de behoeften, zoals financiële problemen, dementie, etc.

INWONERSINITIATIEVEN

KPI In 2021 meten we het aantal inwonersinitiatieven dat bekend is op de sociale kaart met als doel een stijging van 15% van het aantal initiatieven in de komende 2 jaar.

Incluzio heeft in 2021 een samenwerking met het NIO (Netwerk Informele Ondersteuning) opgestart om te komen tot een digitale sociale kaart voor Rheden en Rozendaal. Gezamenlijk hebben we een standaard softwarepakket uitgekozen waarmee we aan de slag zijn gegaan: WijkConnect. Hiermee zijn al diverse sociale kaarten ontwikkeld en zodoende stonden er formats klaar die inwoners op wijk- en dorpsniveau kunnen gebruiken.

Afgelopen september was het dan zo ver: de sociale kaart www.wegwijsinrhedenrozendaal.nl is live! De opvolgende maanden heeft het NIO hard gewerkt aan het vullen van de kalender en samen met Incluzio en WijkConnect aan het optimaliseren van de site. Inmiddels is de agenda goed gevuld en is het een goede digitale wijkagenda.

Als aanvulling op het digitale platform zal in 2022 regelmatig een pagina worden gepubliceerd in de Regiobode om ook mensen die minder digitaal vaardig zijn kennis te laten maken met alle initiatieven binnen de gemeente.

De sociale kaart dient als nulmeting voor deze KPI, en op basis daarvan gaan we meten of het aantal bewonersinitiatieven toeneemt. Op 31 december van afgelopen jaar hadden 43 inwonersinitiatieven en non-profit organisaties zich geregistreerd op de sociale kaart.

43 INITIATIEVEN EN NON-PROFIT ORGANISATIES

Wegwijs in Rheden Rozendaal

ONDERSTEUNEN VAN INWONERSINITIATIEVEN: EEN KIJKJE IN DE KEUKEN VAN EEN DORPSCOACH

Mensen in verbinding brengen, die elkaar misschien nog niet kennen, maar wel van veel betekenis voor elkaar kunnen zijn. Dát is een van de essentiële onderdelen van het werk van Ingrid Jansen, dorpscoach bij Incluzio Rheden.
'Het begint voor mij altijd bij een idee van een inwoner. Samen zoeken we dan naar manieren om dit te realiseren, vaak vanuit de samenwerking met anderen. Want ook al verschillen de ideeën van inwoner tot inwoner, de behoeftes die daaronder liggen lijken meestal op elkaar.'

Dit laatste wordt meteen zichtbaar wanneer Jansen vertelt over iemand die haar inschakelde bij de oprichting van een buurthuiskamer, een plek waar iedereen in het dorp terecht kan. Ze ziet dan gelijk kansen voor samenwerking omdat ze weet dat de scouting, de stichting voor culturele activiteiten en werkplaats Rheden ook op zoek zijn naar een geschikte ruimte.

'In mijn hoofd gaat het vervolgens heel snel. Hoe breng ik iedereen samen? Wie kan ik inschakelen voor de financiering? Hoe betrek ik de gemeente erbij? Ik ben gelukkig als er vanuit al die verschillende drijfveren, belangen en persoonlijkheden iets gemeenschappelijks ontstaat.'

Maar dat gemeenschappelijke ontstaat niet zomaar. Sterker nog, het is vaak hard werken om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. Uiteenlopende visies of communicatiestijlen kunnen het groeps-proces compliceren waardoor er in klein comité moet worden verder gepraat. Jansen: 'Binnenkort heb ik de potentiële financiers voor een nieuwe gezamenlijke ontmoetingsruimte weer bij elkaar. Om iedereen aan boord te houden is het belangrijk dat we dan weer een stap maken.'

Om haar werk goed te kunnen doen, moet Jansen weten wat zich afspeelt in de haarvaten van een buurt. Bijzonder is dat die kennis niet alleen voortkomt uit haar werk; ze woont zelf ook in het dorp. Al leverde dat in eerste instantie wel wat twijfel op. Jansen: 'Ik wist eerlijk gezegd niet of ik op de plek waar ik woon wel als dorpscoach aan de slag wilde gaan, maar ik zie dat nu als een groot voordeel. Ik ken hier iedereen en weet wat er leeft en nodig is.'
Dit gevoel voor wat er leeft in de buurt, wordt bevestigd door Margo van Stratum, inwoner van Rheden. Van Stratum: 'Ingrid benaderde me voor de oprichting van een LHBTQ+ platform.

Als moeder van een transgender kind heb ik veel gehad aan de bijeenkomsten van Landelijk Transgendernetwerk Nederland. Maar lokaal ontbreekt zo'n structuur, terwijl de acceptatie en het bewustzijn bij scholen, lokale verenigingen en andere ouders juist erg belangrijk is.'

Op initiatief van Stichting Cultuur Podium Jansen & de Feijter onderzoekt van Stratum nu met een aantal andere inwoners uit Rheden en Velp of er breder behoefte is aan bijeenkomsten over gender- en seksuele diversiteit. 'Een mooie stap', vindt van Stratum. 'Dat Ingrid me hiervoor gevraagd heeft, is bijzonder en tekent echt haar fingerspitzengefühl voor de buurt. We zouden nóg meer gebruik van haar moeten maken.'



MANTELZORGONDERSTEUNING

KPI In 2021 geven 15 overbelaste mantelzorgers aan zich minder overbelast te voelen.

We zijn pas vanaf april actief gaan meten op de overbelaste mantelzorger. In eerste instantie hebben we dit alleen gedaan bij casussen waarbij de mantelzorger zich heeft gemeld met een hulpvraag. Later zijn wij breder gaan kijken (en meten) naar het hele systeem rond de inwoner. Immers, vaak is een mantelzorger partner, kind of ouder. Wij meten op 2 momenten, bij verheldering van de hulpvraag en bij afsluiting van de casus. Op dit moment zijn er 36 metingen uitgevoerd door onze mensen en is er bij 12 casussen een tweede meting uitgevoerd. Hiervan zijn er 7 minder overbelast.

Het valt ons op dat de hulpvraag vaak pas wordt gesteld als mensen echt niet meer weten hoe ze de mantelzorgtaken kunnen organiseren. In eerste instantie is het dus belangrijk om de belasting te stabiliseren en vervolgens te laten afnemen. Voor onze klantcoaches is het in dergelijke gevallen dus goed om samen met MVT te werken en ook naar hen door te verwijzen. Deze doorverwijzing werkt ook goed, zo blijkt uit cijfers van MVT.

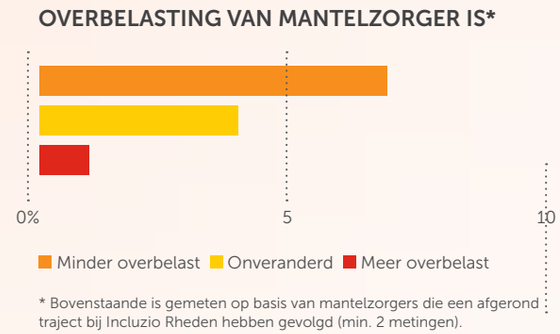

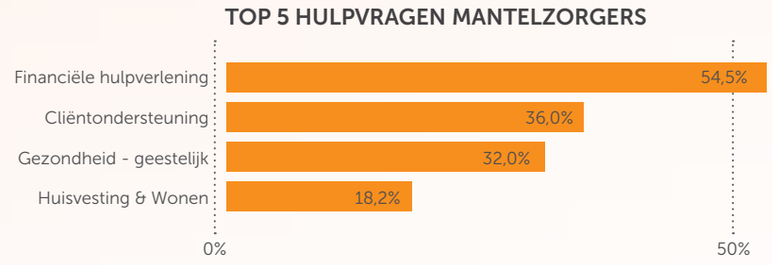

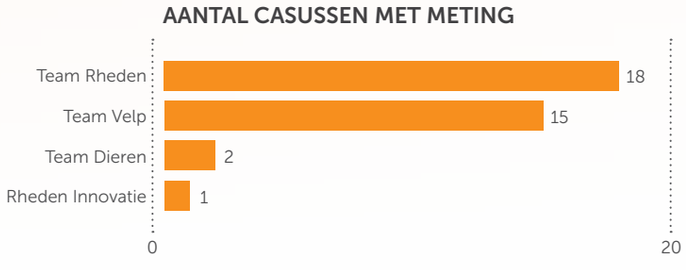

ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN VOOR KOMEND JAAR:

- **In 2021 zijn de meeste doorverwijzingen naar MVT via Incluzio gekomen, echter mogen inwoners zich ook zelf bij MVT melden. Het komende jaar willen wij hier ook nadrukkelijker over communiceren.**
- **Het blijft ook voor het komende jaar belangrijk dat wanneer we een vraag krijgen van een inwoner, we specifiek nagaan of er een mantelzorger is en of er sprake is van overbelasting. En we meten of onze ondersteuning leidt tot minder overbelasting. Als we zorg hebben voor mantelzorgers en hen ondersteunen, blijft het hele 'systeem' goed werken.**

OPVOEDONDERSTEUNING

KPI 75% van de ouders met opvoedondersteuning geeft aan deze inzichten en vaardigheden succesvol toe te passen.

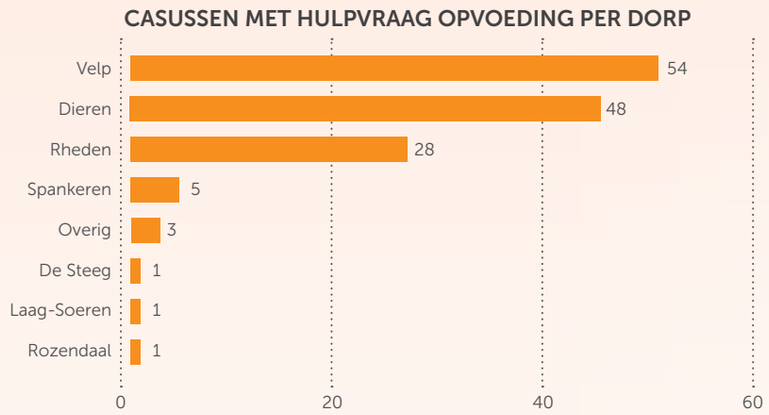

Unieke cliënten hulpvraag opvoeding
159

Unieke casussen hulpvraag opvoeding
141

Aantal bijeenkomsten
31

Aantal bezoekers (niet uniek)
156

Het aantal hulpvragen over opvoedondersteuning blijft net als in het eerste halfjaar hoog. Inmiddels hebben we de ouders die we begeleid hebben, kunnen bevragen over de succesvolle toepassing van de ondersteuning. Hierin geeft 94% van de ouders aan de door Incluzio geboden tips en hulp succesvol toe te passen. Indien wij doorverwijzen naar initiatieven als Homestart waarmee wij succesvol samenwerken, vindt deze meting niet plaats.

Aanvullend op de individuele hulpvragen, hebben wij inmiddels een goed bezocht collectief aanbod opgezet zoals het Mama café in Dieren. Verder hebben we een online ouderavond stress, angst en somberheid in samenwerking met ProPersona opgezet en zetten wij online trainingen vanuit Gezonde Boel in. Begin 2022 starten wij met Ouders & Zo in Velp, een open inloop in samenwerking met de jeugdhulppartijen.

In mei is gestart met landelijke methodiek Steunouder, waarbij kinderen uit een gezin met problemen 1 of 2 dagdelen per week bij een ondersteunend gezin welkom zijn. Hierdoor wordt het gezin ontlast. Er zijn al 6 steunouders gevonden en getraind. In de tweede helft van het jaar hebben we hieruit 4 succesvolle matches kunnen halen. **Zie ook het verhaal over steunouder**.



ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN VOOR KOMEND JAAR:

- **Voortzetten collectief aanbod in de verschillende dorpen op het gebied van opvoedondersteuning.**

HUISWERKBEGELEIDING

KPI In 2021 meten we het aantal jongeren dat toegeleid is naar huiswerk-begeleiding, uitgevoerd door Incluzio, met als doel een stijging van 15% van het aantal jongeren met huiswerkbegeleiding in de komende 2 jaar.

In 2021 zijn er in totaal 152 deelnemers geweest bij de huiswerkbegeleiding die is georganiseerd door Incluzio Rheden. Dit aantal dient als nulmeting voor de KPI.

Naast de huiswerkbegeleiding die door Incluzio ondersteund is, zien we ook dat scholen op dit moment meer ondersteuning bieden in huiswerkbegeleiding. Uiteraard ondersteunen wij deze initiatieven om een te grote achterstand door de beperkende maatregelen van de afgelopen twee jaar in te lopen. Door juist nu te investeren in deze ondersteuning van de jeugd zorg je voor een betere uitgangspositie voor de toekomstige carrière.

Aantal activiteiten

3

Aantal bijeenkomsten

47

AANTAL BIJEENKOMSTEN PER ACTIVITEIT

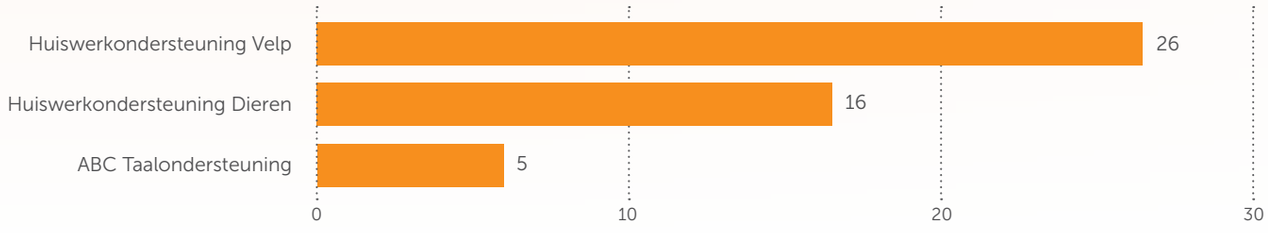



ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN VOOR KOMEND JAAR:

- **Omdat steeds meer onderwijsinstellingen ook huiswerkbegeleiding bieden en hier nog onvoldoende zicht op is, onderzoeken we in samenspraak met het schoolmaatschappelijk werk hoe de deelname aan dit aanbod inzichtelijk kan worden gemaakt.**

JEUGDOVERLAST

KPI

Ten opzichte van het jaar 2020 vermindert het aantal overlast-meldingen over jeugd in de openbare ruimte met 15% in 2023.

Het afgelopen jaar is onze dorpscoach Jeugd dagelijks de straat op gegaan om in contact te staan met de jongeren. De jongerenwerker heeft in kaart gebracht wat de ontmoetingsplekken van jongeren zijn en speelt hier preventief op in door de jongeren aan te spreken op hun gedrag en de signalen te delen met de partners als de wijkagent en boa's. Achter de schermen speelt de jongerenwerker een belangrijke rol in de samenwerking met partners als de gebiedsmanager, integraal veiligheid, de politie en de boa's met als doel om jongeren te ondersteunen in hun ontwikkeling en de leefbaarheid te vergroten. De jongerenwerker ondersteunt jongeren op een laagdrempelige manier met hun vragen en vormt wanneer nodig de brug naar onderwijs, werk en andere vormen van ondersteuning. Door in te zetten op projecten als maatschappelijke diensttijd willen wij op een positieve manier aan het werk met jeugd. Door het creëren van rolmodellen en te werken aan maatschappelijke betrokkenheid vanuit de jeugd zetten we in op preventie. Lees **hier** het artikel over maatschappelijke dienstijd.

OUTREACHEND JEUGDWERK

Bij aanvang van 2021 zaten wij in een lockdown en was er een avondklok van toepassing. Onze jongerenwerker heeft hierin samen met de gemeente en politie vooral op het gebied van voorlichting een rol gespeeld. Het outreachend werken is ook na het beëindigen van de avondklok voortgezet en onze mensen zijn regelmatig op straat te vinden. Op deze manier onderhouden wij het contact met de jeugd en kunnen wij ook ondersteunen in hulpvragen die mogelijk leven.



WERKWIJZE BIJ OVERLASTMELDINGEN

Naar aanleiding van een melding die bij de jongerenwerker binnenkomt, gaat de jongerenwerker de jongeren in kaart brengen, waarbij hij samen met de doelgroep en de buurt aan een oplossing werkt. Het kan betekenen dat aanspreken op gedrag voldoende is maar de bemoeienis van de jongerenwerker kan ook resulteren in andere interventies die voortvloeien uit een integrale samenwerking met partners. Het afgelopen jaar heeft de outreachend jongerenwerker extra ingezet op het contact met buurtbewoners. Na een overlastmelding neemt de jongerenwerker contact op met de bewoners om in gesprek te gaan over de overlast die ervaren wordt. De buurtbewoners krijgen hierdoor de mogelijkheid om laagdrempelig de meldingen en signalen door te geven waardoor zij zich niet alleen gehoord voelen maar de jongerenwerker hierdoor in staat is om de 'mogelijke' bron van overlast gerichter aan te pakken. Deze manier van werken draagt bij aan het gevoel van veiligheid en leefbaarheid in de wijk.

Onderstaande cijfers zijn door ons opgevraagd bij de politie en de boa's:

Periode	Politie	Boa's
01-01-2020/30-06-2020	203 meldingen	110 meldingen
01-07-2020/31-12-2020	261 meldingen	61 meldingen
01-01-2021/30-06-2021	198 meldingen	18 meldingen
01-07-2021/31-12-2021	152 meldingen	Geen cijfers beschikbaar

Op dit moment ligt er geen vastgelegde afspraak dat meldingen standaard worden doorgestuurd naar de jongerenwerker, en er zijn geen AVG-afspraken. Daarnaast hebben wij ook geen inzage in hoe deze cijfers zijn opgebouwd. Hier zijn wij wel over in gesprek met de betrokken partijen.



ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN VOOR KOMEND JAAR:

- **Wij zijn inmiddels in gesprek met de gemeente, boa's en politie om de samenwerking omtrent het outreachend werk en het delen van meldingen verder te versnellen om zo snel te kunnen acteren op overlastgevend gedrag van jongeren.**

MAATSCHAPPELIJKE DIENSTTIJD: PROJECT JONG EN MEER

Stel Maaike Jeronimus de vraag wanneer het project Jong en Meer in de gemeente Rheden straks is geslaagd, en ze zal even nadenken. Het is immers een breed project, met effecten op jongeren zelf, jongerenwerkers en organisaties. 'Ik zou blij zijn als er een stevig netwerk staat waarbinnen we jongeren kansen kunnen bieden om zichzelf te ontwikkelen', zegt ze tenslotte. 'Dat ze zo nét dat steuntje in de rug krijgen om aan de slag te gaan met hun talenten en vaardigheden.'

Jeronimus is senior adviseur bij Spectrum Elan, een bureau voor maatschappelijke vraagstukken met stevige wortels in het Gelderse welzijnswerk. Samen met een aantal collega's ontwikkelde ze Jong en Meer, de Spectrum-methodiek die wordt ingezet voor de zogenoemde maatschappelijke diensttijd (MDT). Daarin zetten jongeren tussen de 14 en 27 zich vrijwillig in voor de samenleving. De ervaring die ze zo opdoen, helpt richting te geven aan hun carrière.

MDT bestaat sinds 2018 en is inmiddels niet meer weg te denken uit het zorg- en welzijnswerk. Ook het huidige kabinet zet het programma voort, waardoor het deelnemende aantal van 20 duizend jongeren en 1.800 organisaties, alleen nog maar zal groeien. Sterker: de ambitie voor de komende jaren is om een landelijk dekkend netwerk te ontwikkelen, waarbinnen jongeren op allerlei verschillende manieren maatschappelijk betrokken raken.

Jong en Meer is een MDT-variant waarin jongeren een zogenoemde Young Leaders-training krijgen. Ze gaan aan de slag met hun vaardigheden door een project te bedenken en deze vervolgens, na de training, uit te voeren. Uiteraard onder begeleiding van jongerenwerkers en organisaties die relevant zijn voor hun project. Jeronimus: 'Aan de ene kant worden jongeren uitgedaagd om zich in te zetten, aan de andere kant biedt het jongerenwerkers en organisaties de kans om zich met hen te verbinden.'

Deze zomer was er voor jongeren al een voorproefje te krijgen in de gemeente Rheden; toen draaide er drie maanden een verkorte versie van Jong en Meer. Onder begeleiding van de Incluzio-jongerenwerkers kregen 92 jongeren de beschikking over een projectbudget van 300 euro per vijf personen dat kon worden ingezet voor verschillende activiteiten.

In vergelijking met de langere versie, die een looptijd heeft van twee jaar, lag het accent hier veel nadrukkelijker op een steuntje in de rug voor jongeren. De afgelopen tijd werd hun leefwereld flink beperkt door de coronamaatregelen, deze Jong en Meer-'light' was bedoeld om hen weer wat perspectief te bieden door activiteiten mogelijk te maken. In de reguliere versie die in 2022 start, zal meer worden gewerkt aan persoonlijke ontwikkeling.

'We hebben de jongeren dan ook veel langer bij ons', zegt Jeronimus, 'dus dat biedt ruimte voor trainingen, workshops en intervisie. Maar de geest van het project is hetzelfde: jongeren de lead geven en zo uitdagen.'

Samen met de jongerenwerkers van Incluzio bouwt Spectrum de komende tijd verder aan de basis die vorige zomer werd gelegd. Toen werd er contact gelegd met scholen, sportclubs en culturele verenigingen om jongeren op de radar te krijgen, naast de jongeren die vanuit het jongerenwerk al in beeld waren.

Jeronimus: 'Er zijn echt een paar mooie dingen gebeurd. Wat mij nog het meest bijstaat is het project Digitale Dagstart, omdat het zo aansloot bij de geest van MDT. Een aantal jongeren wilden een alternatieve structuur bedenken omdat ze niet meer naar school gingen. Met een digitale samenkomst hadden scholieren zo toch een stok achter de deur om op te staan.'

Wat het voor Spectrum in de gemeente Rheden aantrekkelijk maakt, is het netwerk van de Incluzio-jongerenwerkers. 'Ze staan echt goed in contact met verschillende groepen jongeren, waardoor we met diverse groepen aan de slag kunnen. Hoe ze het vertrouwen winnen van groepen die moeilijk te bereiken zijn, daar kunnen wij als organisatie ook weer van leren.' Andersom hoopt Spectrum de jongerenwerkers uit te dagen om zoveel mogelijk náást jongeren te gaan staan. Jeronimus: 'Laat ze zelf verantwoordelijkheid nemen en dus ook zelf fouten maken. Als je niet te veel stuurt, leren jongeren zelf wat hun kwaliteiten zijn.'

Als het goed is, zullen de komende jaren overal MDT-projecten opbloeien. De doelstelling is om in twee jaar 96 jongeren te laten deelnemen. 'Een flinke uitdaging', beaamt Jeronimus, 'maar we zien in andere gemeenten dat er nieuwe jongeren op de radar komen door dit project. Wat we ook zien: veel jongeren blijven zich gezamenlijk inzetten, ook als het project afloopt. Dat betekent dat we de juiste snaar raken.'



TRANSFORMATIE BASISBEGELEIDING

KPI 95% van de inwoners met een indicatie basisbegeleiding die door de gemeente zijn overgedragen krijgen passende ondersteuning uit de sociale basis.

Inmiddels zijn alle inwoners met geïndiceerde basisbegeleiding overgedragen aan Incluzio, te weten 394 inwoners. Het aantal inwoners is ten opzichte van de halfjaarrapportage nog iets gestegen in verband met indicaties die pas na 1 juli 2021 afliepen. In de groep van overgenomen inwoners zitten ook de mensen onder begeleiding van Rijnstad en de inwoners die zich in de overgangsperiode van december 2020 hebben gemeld bij de gemeente. Dit zorgt ervoor dat de cijfers niet zuiver zijn en alleen de groep geïndiceerde basisbegeleiding betreft.

Top 10 hulpvragen

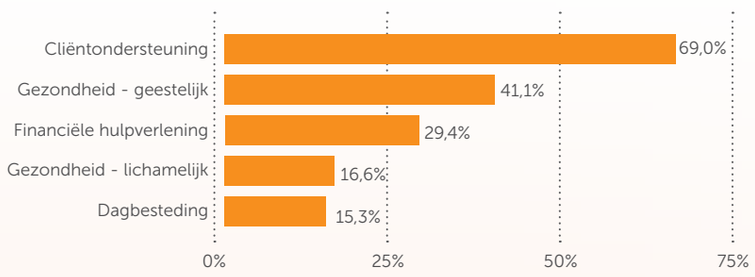

Top 5 Doelgroep bewoners

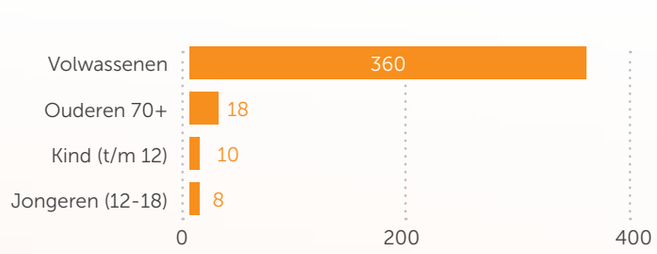

Doorverwijzing bewoners terug naar

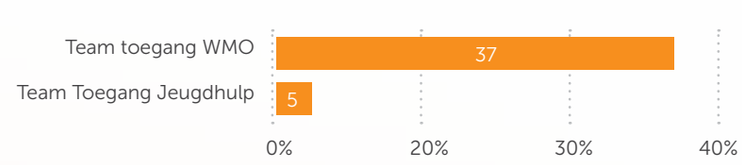

% passende begeleiding vanuit sociale basis totaal

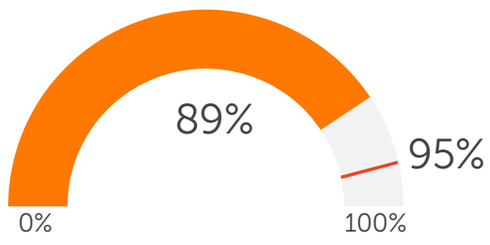

Unieke clienten

394

Unieke casussen

386

PASSENDE ONDERSTEUNING VANUIT DE SOCIALE BASIS

Incluzio heeft inmiddels 89% van de overgenomen groepen inwoners geheel of gedeeltelijk passende ondersteuning kunnen bieden. De 11% waarvoor geen passende ondersteuning geboden is, is ingebracht in triage met de gemeente en dus terugverwezen naar toegang WMO of Jeugd.
De belangrijkste redenen voor aanvullende ondersteuning vanuit zorgaanbieders zijn:

- Een aantal inwoners wilde de huidige zorgaanbieder behouden en hebben bezwaar gemaakt bij de gemeente;
- Sommige casussen bleken echt meer specialistisch te zijn dan basisbegeleiding en zijn daarom in overleg met de gemeente terug verwezen;
- De insteek is om eerst binnen de sociale basis begeleiding te bieden, echter als de problematiek te complex blijkt, is alsnog doorverwezen naar triage.

TRIAGEPROCES

Er is elke week een triage WMO en een triage Jeugd, zodat we snel kunnen schakelen. Hier bespreken we wanneer het basis, danwel specialistische begeleiding is. Soms is de hulpvraag basis, maar vraagt de complexiteit toch om specialistische ondersteuning. Soms is ongeplande zorg nodig via o.a. een crisisdienst, is er sprake van suïcide, etc. Door de gesprekken in de triage hebben wij een gezamenlijke visie kunnen ontwikkelen op het grijze gebied tussen basis- en specialistische begeleiding, de werkprocessen zijn hier inmiddels ook op aangepast in samenspraak met onze projectleider Transformatie. Steeds vaker zien wij samenwerkingen met de zorgpartijen waarbij er arrangementen mogelijk zijn tussen specialistische begeleiding aangevuld met ondersteuning vanuit de sociale basis. Denk hierbij aan deelname aan activiteiten vanuit de schoolmaatschappelijk werkers, dorpscoaches volwassenen en jongerenwerk.Dit is echt maatwerk in onderling overleg. Uiteindelijk is dit de basis voor de normalisering die wij gezamenlijk willen bereiken.

Omdat deze KPI alleen gaat over de groep die wij vanuit de geïndiceerde basisbegeleiding hebben overgenomen, wordt de KPI in deze rapportage voor het laatst meegenomen.



VERGROTEN VAN DE ZELFREDZAAMHEID

KPI Van 60% van de inwoners die door Incluzio Rheden geholpen wordt stijgt de zelfredzaamheid op een of meerdere domeinen.

In de tweede helft van 2021 is gestart met een pilot om de zelfredzaamheid van inwoners inzichtelijk te maken. Hiervoor is gekozen voor de methode Wat Telt (zie kader voor toelichting op deze methode). Het mooie aan de Wat Telt methodiek is dat deze uitgaat van de beleving van de inwoner, welke problemen hij ervaart en hoe de inwoner die zelf aan wil pakken.

WAT TELT – OVER WAT WEL EN NIET GOED GAAT IN JE LEVEN

Wat Telt is een instrument voor inwoners en klantcoach dat gaat over wat telt in het leven van een inwoner: welke leefgebieden zijn voor hem of haar belangrijk? Het instrument maakt verandering van de inwoner op die leefgebieden inzichtelijk. Daarmee helpt Wat Telt inwoners en de klantcoach bij het ondersteuningsproces. De methode start met een gesprek tussen de inwoner en klantcoach. Aan de hand daarvan stellen zij samen doelen op. Door Wat Telt na verloop van tijd opnieuw in te vullen, wordt duidelijk of doelen gehaald worden en of dit resulteert in verandering op die leefgebieden en daarmee verbetering in het leven van de inwoner.



Wat telt: Gemiddelde scores eerste en laatste meting (meerdere metingen per casus)

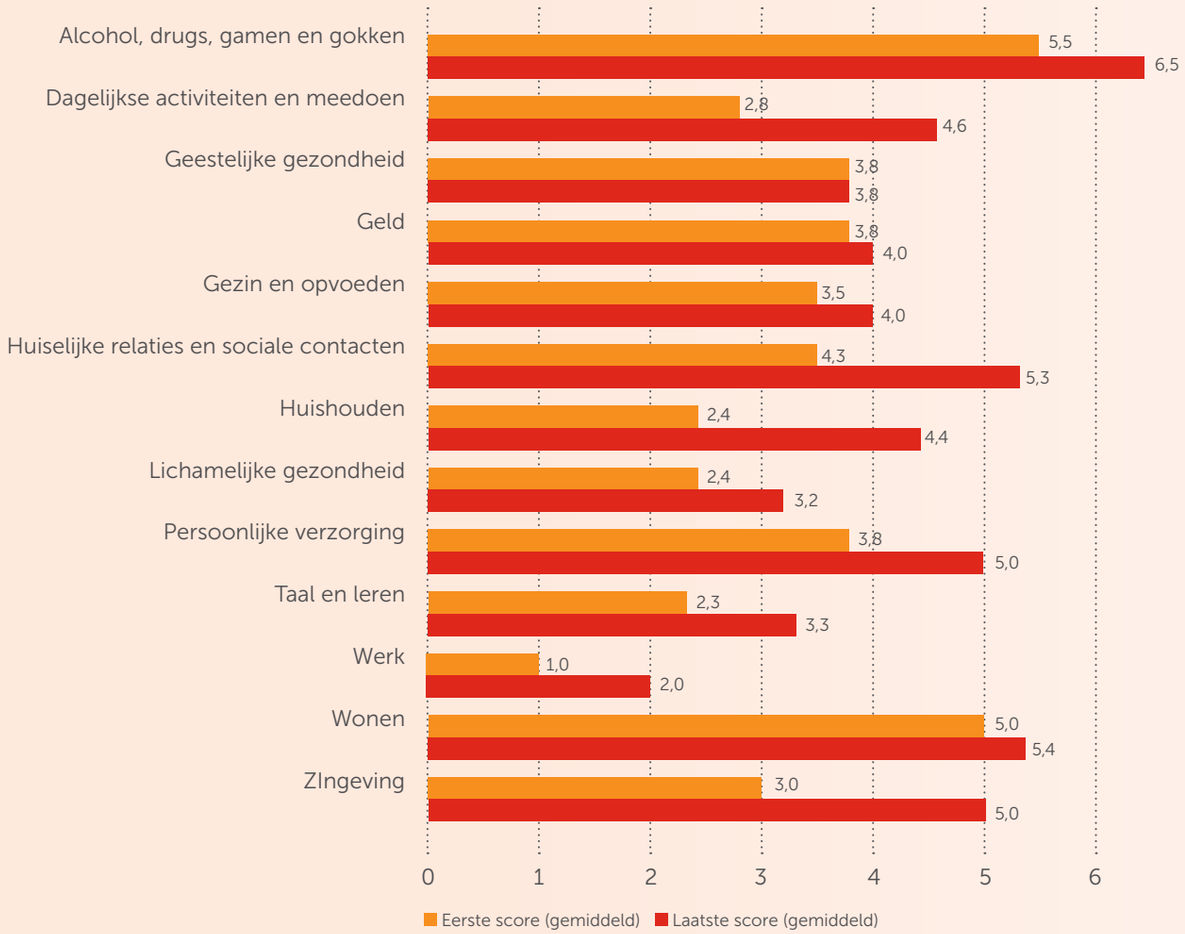

Hoe tevreden ben je met het leven dat je nu leidt? (meerdere metingen)

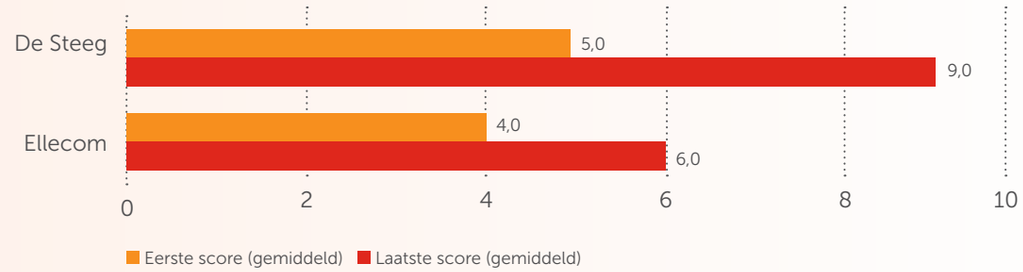

In dorpsteam Rheden is gestart met de pilot Wat Telt en is het instrument inmiddels in 8 verschillende casussen ingezet. De eerste resultaten zijn mooi en laten een stijging op bijna alle leefgebieden van het meetinstrument zien. Ook is een forse stijging te zien in de tevredenheid van de inwoner over zijn of haar eigen leven. Ook hier betreft het een meting van de eigen beleving.

ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN VOOR KOMEND JAAR:

- **Met de succesvolle ervaringen binnen dorpsteam Rheden is besloten om de methodiek Wat Telt de komende maanden ook in de andere dorpsteams te gaan invoeren.**

INSTRUMENT WAT TELT – SAMEN SUCCESERVARINGEN OPDOEN

Thijs* werd er niet direct warm van toen klantcoach Corry Snoek voorstelde om Wat Telt te gebruiken. Weer zo'n model dat beterschap belooft, dacht hij, maar na wat 'gezonde weerstand' besloot hij het toch te doen. En dus schoof Snoek een paar kartonnen vellen naar voren en veertien fiches met daarop allerlei leefgebieden geschreven. De opdracht voor Thijs: rangschik ze in volgorde van belangrijkheid.

'De eerste drie leefgebieden waren zo neergelegd', zegt Thijs. De kaartjes 'alcohol en drugs', 'geestelijke gezondheid' en 'persoonlijke verzorging' vormden de top-drie. Daarna werd het moeilijker. Thijs: 'Ik merkte dat ik niet zo vaak stil stond bij andere leefgebieden zoals zingeving, of het huishouden. De top-drie slokt eigenlijk al mijn aandacht op: ik worstel al jaren met een verslaving en als gevolg daarvan kamp ik met angsten en laat ik de zorg voor mezelf soms versloffen. Daarover gaan dan ook altijd de gesprekken met een hulpverlener.'

Door na te denken over veel meer leefgebieden, ontstond er voor Thijs 'een soort van helicopterview'. Daarin zit precies de waarde, vindt klantcoach Snoek. 'Als sociaal professionals zijn we al gewend om breed te kijken naar iemands leven. We zoeken ook naar de dingen die wél goed gaan, omdat deze een nieuwe invalshoek kunnen opleveren om problemen te benaderen. Wat Telt laat de inwoner dit zelf doen. En zo komen er andere dingen aan het licht, omdat je als professional minder hoeft in te vullen.'



Wat Telt is ontwikkeld door het landelijk kennisinstituut Movisie, in samenwerking met wijkteams van de gemeenten Utrecht en Eindhoven. De nadruk van het gespreksinstrument ligt op wat belangrijk is voor de inwoner zelf. Door stil te staan bij verschillende leefgebieden ontstaat er overzicht, op basis waarvan iemand kan bepalen waar hij mee aan de slag wil. Omdat gevraagd wordt om de leefgebieden te beoordelen, kan na verloop van tijd inzichtelijk worden gemaakt of verbetering of verslechtering optreedt.

Het Incluzio-dorpsteam Rheden begon in 2021 met een pilot om te bekijken of Wat Telt goed past bij de manier waarop klantcoaches werken. Snoek gebruikte het bij acht mensen in haar cliëntenbestand, waaronder dus Thijs. 'Het is een handig gereedschap dat kan helpen om verandering in gang te zetten, vooral als je het combineert met motiverende gesprekstechnieken. Wat vaak terugkwam, zoals bij Thijs, is dat inwoners niet per se aan de slag wilden met hun top-drie. Op andere leefgebieden was er soms makkelijker winst te behalen en dat kan alles weer in een ander perspectief zetten.'

Thijs heeft inmiddels twee metingen gedaan, op alle leefgebieden is er progressie geboekt. Wat opvalt: de kruisjes op de balkjes staan bij zijn top-drie-leefgebieden ver naar rechts, in cijfers vertaald zouden er achten en negens uitrollen. 'Toen ik het voor me zag', zegt Thijs, 'bleek dat de belangrijkste dingen best goed gaan. Ik ben al 14 maanden clean en heb minder angst. De basis ligt er dus. Dat geeft moed om ook op andere vlakken bezig te gaan.'

In de gesprekken over andere leedgebieden kwam al snel naar voren dat Thijs zijn huis ontvluchtte. Een agressieve buurman maakte hem te leven zuur: ruzies leidden tot bedreigingen waarvoor de politie meer dan eens werd ingeschakeld. Om hem te ontlopen at Thijs vaak bij zijn moeder, om daarna nog even achter de computer te kruipen. Langzaam vervreemde hij zich van zijn eigen huis.

'Wat Telt daagt inwoners uit om een doelstelling te formuleren', zegt Snoek, 'en ik kijk dan of dit wel haalbaar is. Wat je wil, is dat iemand een succeservaring opdoet.'

Thijs vult aan: 'In het begin leverde dat wat stress op. Ik ben perfectionistisch aangelegd, bij een doelstelling ontstaat er druk, zo van; dan moet ik het ook waarmaken.'

Snoek: 'Daarom trapte ik ook een beetje op de rem. Je kunt op meerdere leefgebieden doelen stellen, maar op een gegeven moment betrapte ik mezelf; zit ik hier nu nog een doel uit te persen?'

Thijs: 'Uiteindelijk werd de doelstelling: van mijn huis een thuis maken.'

Snoek: 'We zijn in gesprek gegaan om dit doel concreet en haalbaar uit te werken. Wat verander je in jouw gedrag als je van jouw huis een thuis wilt maken en waar zien we aan of het doel behaald is? Daarna zijn we aan de slag gegaan met de vraag waar je wel en geen invloed op hebt.'

Thijs: 'De buurman had zoveel macht over mij. Door de focus op dingen waarop ik wel invloed had, won ik de situatie langzaam maar zeker terug. De buurman klopte nog steeds op de muren of bedreigde me als hij me tegen kwam, maar ik kon daar positieve ervaringen tegenover stellen.'

Op een dag kwam Thijs thuis en zag hij zijn buurman meubilair naar beneden brengen. Hij ging verhuizen; iets waar hij zelfs niet op had durven hopen. 'Ik dankte God op mijn knieën, echt waar. En tegelijk was ik blij dat de verandering al daarvoor was ingezet, omdat het mij heeft geleerd hoe je in een moeilijke situatie toch houvast kan krijgen.'

Welke rol heeft Wat Telt daarin precies gespeeld? Snoek: 'Ik vind het waardevol instrument dat aansluit bij de belevingswereld van de inwoner. Het geeft een brede blik, maar helpt ook om focus te krijgen in waar iemand aan wil werken. Daarnaast leidt het tot een gesprek waarbij we samen tot nieuwe inzichten komen over de mogelijkheden die iemand heeft om een stap te kunnen zetten.'

*Op verzoek van Thijs is alleen zijn voornaam gebruikt in dit verhaal. De achternaam is bekend bij de redactie van Incluzio.

TOELEIDING SOCIALE BASIS

KPI

In 2021 is 65% van de inwoners die bij Incluzio Rheden bekend is met een ondersteuningsvraag toegeleid naar het steunsysteem conform het Rhedens model.

In de halfjaarrapportage hebben wij geconstateerd dat de toenmalige berekening van de KPI geen recht deed aan hetgeen wij inzichtelijk willen maken, namelijk in hoeverre wij met de begeleiding vanuit Incluzio inwoners weer op weg kunnen helpen binnen de sociale basis. Inmiddels is dit hersteld en zien wij een vermindering in hulpvragen die worden doorverwezen naar de teams toegang WMO en Jeugd, bij alle casussen, zowel openstaand als afgesloten.

In de cijfers is goed terug te zien dat we binnen het Rhedens model veel inwoners weer op weg kunnen helpen. Vaak met ondersteuning vanuit het eigen netwerk, maar soms ook met ondersteuning vanuit onze klantcoaches in de vorm van individuele begeleiding of als zogenaamd waakvlam contact.

VERSTERKEN VAN DE SOCIALE BASIS

Om meer kwetsbare inwoners toe te kunnen leiden naar de dorps- en buurthuizen en andere vrijwilligersorganisaties, is het nodig om door te denken hoe zij zich voor deze doelgroepen in kunnen zetten en waar de grenzen liggen. Het afgelopen jaar hebben wij daar gesprekken met de dorpshuizen, STOER en MVT over gevoerd. Die gaan onder meer over de grenzen aan vrijwilligerswerk, het trainen in gastvrijheid van vrijwilligers en het verlagen van drempels om gebruik te maken van collectief aanbod. Vanuit het Vrijwilligerspunt gaan wij in de eerste maanden van het nieuwe jaar de Vrijwilligers Academie opzetten, dit initiatief dient enerzijds tot deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers op onderwerpen die er toe doen in het werk, zoals omgang met bepaalde doelgroepen en de eerder genoemde gastvrijheid. Een ander doel van deze vrijwilligersacademie is een stuk waardering richting de vrijwilliger, zij kunnen namelijk gratis gebruik maken van dit aanbod van trainingen, workshops, lezingen en een groot aanbod aan e-learnings over zakelijke en persoonlijke ontwikkeling.

% passende begeleiding vanuit sociale basis totaal

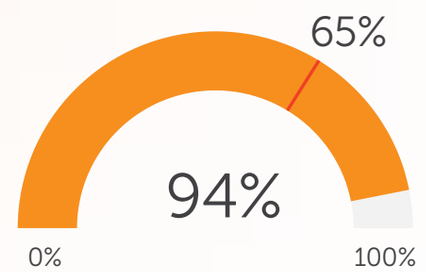

Aantal doorverwezen bewoners (totaal)

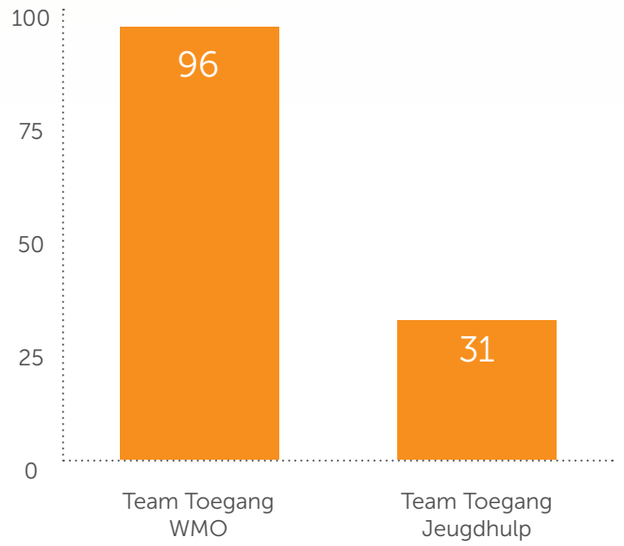

TOELEIDING SOCIALE BASIS (VERVOLG)

KPI In 2021 heeft tenminste 70% van de jeugdige inwoners die ondersteuning krijgen uit de sociale basis geen of minder maatwerkvoorziening meer nodig.

Met de gezamenlijke opgave in het achterhoofd hebben wij samen met de gemeente ook de KPI met betrekking tot ondersteuning van jeugdigen vormgegeven in het afgelopen halfjaar. Hier hebben we afgesproken dat we kijken naar wie er wordt doorverwezen naar specialistische zorg en die vervolgens in mindering gebracht op het totaal aantal casussen. Op deze manier is direct duidelijk hoeveel procent van de jeugd die zich bij Incluzio meldt, kan worden ondersteund vanuit de sociale basis. Een mooi voorbeeld van hoe dit in de praktijk werkt, is steunouder, zo kunnen wij niet alleen jeugd, maar ook de ouders ondersteunen met hulp van dorpsgenoten. Lees **hier** meer over in dit artikel.

Preventie draagt ook bij aan het verminderen van de maatwerkvoorzieningen, door de inzet van schoolmaatschappelijk werk op alle primaire en voortgezet onderwijs instellingen. In de gemeente onderhouden onze mensen nauw contact met de jeugd, ouders en leerkrachten. Op deze manier kunnen wij snel ingrijpen als er problemen ontstaan en kunnen we mogelijk de inzet van zorg voorkomen. Waar dit wel noodzakelijk is, dragen wij ook bij aan een snelle toewijzing en specialistische hulp.

Daarnaast blijft het zeker voor jeugdigen belangrijk verder in te zetten op normaliseren. Bij deze groep is het naast toewijzing vanuit de gemeente ook gebruikelijk om bijvoorbeeld via de zorg een doorverwijzing te krijgen. Ook hier helpt de connectie met de eerstelijnszorg vanuit Welzijn op Recept, zo kunnen wij direct via de huisarts of praktijkondersteuner kijken wat binnen de sociale basis aan ondersteuning kan worden geboden en is het doorverwijzen naar professionele specialistische zorg niet altijd nodig.

% passende begeleiding vanuit sociale basis totaal

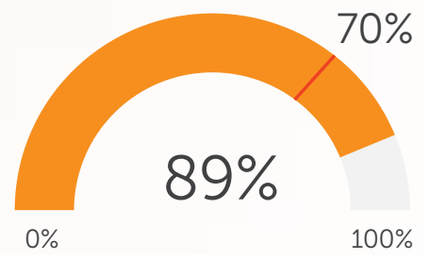

Aantal doorverwezen bewoners t/m 18 jaar

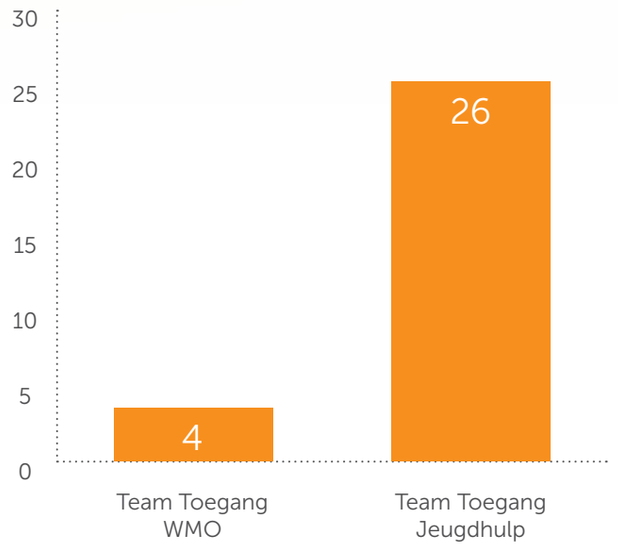

STEUNOUDER – HULP ZONDER INDICATIE

'Eigenlijk heeft ieder gezin een steunouder nodig', zegt Silvana Linnenbank, ontwikkelaar bij Incluzio Rheden. 'Een tijdelijk steuntje in de rug waardoor je als ouder even een moment hebt voor jezelf en tot rust kan komen. Verreweg de meeste gezinnen kunnen hiervoor rekenen op familieleden zoals opa's en oma's, of vrienden en kennissen.'

Project Steunouder is er voor de ouders bij wie dit netwerk ontbreekt. Het idee is eenvoudig: op structurele basis zorgt een 'steunouder' voor een of meerdere kinderen van zogenoemde 'vraagouders'. Het mes snijdt aan twee kanten: kinderen doen waardevolle ervaringen op in een ander gezin, terwijl de vraagouders even een adempauze krijgen.

Dat is soms hard nodig. Bijvoorbeeld vanwege een ziekte van een van de gezinsleden, of door een partner die wegvalt. De druk op een gezin kan dan flink toenemen, wat weer kan leiden tot de inzet van zwaardere zorg zoals pleegzorg of gespecialiseerde dagbesteding. Linnenbank: 'Dit leidt tot onnodige kosten maar ook tot onnodig leed bij de betrokkenen. Door de tijdige inzet van een steunouder kan dit in sommige gevallen voorkomen worden.'

Een preventief effect dus, dat zeker in Rheden niet onbelangrijk is. Uit cijfers van het CBS blijkt dat in de eerste helft van 2021 13% van de jongeren in de gemeente Rheden jeugdhulp kreeg, ten opzichte van 10,3% in de rest van Nederland. Met het steunouder project probeert Incluzio deze zwaardere ondersteuningsvragen daarom zoveel mogelijk te verminderen.

Het koppelen tussen steun- en vraagouders vraagt om zorgvuldige afwegingen. Hoe zwaarder de ondersteuningsvraag, hoe complexer vaak de situatie en hoe groter het belang van een goede match tussen de betrokkenen. Linnenbank: 'Centraal staat de waarde die een steunouder heeft voor het kind. Past de match bij wat de kinderen nodig hebben? Hoe zien de steunouders de ondersteuning? Past dit bij de verwachtingen en wensen van de vraagouders?'



Op dit moment zijn er in Rheden vier van zulke matches gemaakt en waarschijnlijk zullen daar nog twee bijkomen. Een van de deelnemers is het 'vraaggezin' van Marieke en Niels*. 'Omdat ik chronisch ziek ben is het soms moeilijk om onze aandacht goed te verdelen over onze twee dochters,' zegt Marieke. 'Een van hen, Maj, heeft heel veel energie, vindt veel leuk en wil van alles ontdekken. Dat vraagt om veel aandacht.'

In een gesprek met de gemeente over extra dagbesteding werd Marieke geattendeerd op het steunouder-project. Marieke: 'We waren snel overtuigd. Maj gaat nu een keer per maand naar het gezin van Alies en Michiel* en vindt dat heerlijk. Ze speelt daar met de hond, ze bakt koekjes en gaat naar het openluchtmuseum. Het contact met Alies en Michiel is ook heel prettig, met de lockdown en schoolsluiting boden ze gelijk hun hulp aan. Voor ons is dat perfect: Maj heeft een bijzondere tijd en wij hebben net wat meer rust.'

Een waardevol contact dus, bevestigt ook steunouder Alies. 'Wat wij heel fijn vonden is dat Silvana alle tijd voor ons nam, om te kijken wie we zijn en wat goed bij ons past.' Het gezin was op zoek naar wat meer reuring in huis en er was nog wel ruimte om af en toe een kind extra aandacht en liefde te geven. Alies: 'Nou, de reuring hebben we gekregen. Maj liet ons alle hoeken van het openluchtmuseum zien! Maar ze vindt hier ook ontspanning. De laatste keer dat ze bij ons was viel ze na een lange dag spelen op de bank in slaap. Dat vonden wij heel bijzonder. Ze voelt nu de vertrouwdheid bij ons waar wij al op hoopten.'

*Op verzoek van de gezinnen zijn alleen voornamen gebruikt in dit stuk. Hun achternamen zijn bekend bij de redactie van Incluzio.